

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-26

(Prot. Nr. 63, 2.§)

2018. gada 7. decembrī

Par pārkāpumā konstatēšanu, naudas soda uzlikšanu un par lietas izpētes izbeigšanu daļā

Lietā Nr. KL\5-3\17\3

Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "RF Serviss", SIA "BTK.LV", SIA "MB Birojs", SIA "BRONET" un SIA "TOMEGA" darbībās

SATURA RĀDĪTAJS

I LIETAS BŪTĪBA	2
II LIETAS DALĪBNIEKI	2
1. RF Serviss	2
2. BTK.LV	2
3. BRONET	3
4. MB Birojs	3
5. TOMEGA	3
III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ	3
6. Lietas ierosināšana	3
7. Veiktās procesuālās darbības	4
8. Lietā izmantotie pierādījumi	5
IV LIETAS APRAKSTS	5
9. Lietas izpētes laikā iegūtā informācija, kas liecina par aizliegtu vienošanos iepirkumu procedūrās	5
9.1. Kultūras ministrijas iepirkumu procedūra (KM Iepirkums).....	5
9.2. Rīgas satiksmes iepirkumu procedūra (RS Iepirkums)	6
9.3. Talsu namsaimnieks cenu aptauja (Talsu Iepirkums)	6
10. Apmeklējuma laikā iegūtie paskaidrojumi.....	7

10.1.	[A] un [D] sniegtie paskaidrojumi.....	7
11.	Apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija	7
12.	Papildu iegūtie paskaidrojumi.....	7
12.1.	[L] un [N] 26.01.2018. sniegtie papildu paskaidrojumi	7
12.2.	[A] un [D] papildu paskaidrojumi 29.01.2018.	8
V KONKURENCES LIKUMA 11. PANTA PIRMĀS DAĻAS PIEMĒROŠANA		10
13.	Piemērojamās normas	10
14.	Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums judikatūrā	10
VI TIESISKAIS IZVĒRTĒJUMS LIETĀ UN SECINĀJUMI		11
15.	KM Iepirkums	12
16.	RS Iepirkums.....	13
17.	Talsu Iepirkums.....	14
18.	Papildu informācija par Lietas dalībnieku savstarpējo saziņu/komunikāciju pārkāpuma periodā	15
VII ATBILDĪBA.....		15
19.	Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats	15
20.	Pārkāpuma smagums.....	16
21.	Pārkāpuma ilgums	17
22.	Atbildību pastiprinošie / mīkstinājošie apstākļi	17
23.	Galīgais naudas sods	18
24.	Naudas soda samazinājums saskaņā ar TOMEGA izlīguma piedāvājumu.....	18

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas izpētes ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) pārbaudīja, vai SIA “RF Serviss” (turpmāk – RF Serviss), SIA “BTK.LV” (turpmāk – BTK.LV), SIA “MB Birojs” (turpmāk – MB Birojs), SIA “BRONET” (turpmāk - BRONET) un SIA “TOMEGA” (turpmāk - TOMEGA) darbībās ir saskatāmas Konkurences likuma (turpmāk – KL) 11. panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, piedaloties iepirkumu un cenu aptauju procedūrās, kas saistītas ar biroja tehnikas piegādi, apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi.

II LIETAS DALĪBNIKI

1. RF Serviss

- 2 RF Serviss ir 20.05.2008. komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 40103171074. Tās juridiskā un faktiskā adrese ir Lienes iela 18-39/42, Rīga, LV-1009. RF Serviss 100% dalībnieks un vienīgā amatpersona ir [R].

2. BTK.LV

- 3 BTK.LV ir 27.01.2012. komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr.40103505763. Tās juridiskā un faktiskā adrese ir Braslas iela 29-1, Rīga, LV-1084.
- 4 BTK.LV valdes loceklis līdz 18.02.2016. bija [N], no 19.02.2016. BTK.LV valdē bija divi valdes locekļi ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi – [N] un [L], savukārt no 06.02.2018. līdz 13.03.2018. BTK.LV vienīgais valdes loceklis bijis [L].
- 5 BTK.LV 100% dalībnieks līdz 11.03.2015 bija [N], savukārt no 11.03.2015. līdz 31.10.2018. BTK.LV 50% dalībnieks bija [N] un 50% dalībnieks – [L].

6 Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju BTK.LV likvidēts 31.10.2018¹.

3. BRONET

7 BRONET ir 10.03.2015. komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr.40103878435. Tās juridiskā un faktiskā adrese ir Braslas iela 29-1, Rīga, LV- 1084. Līdz 27.12.2017. BRONET 100% dalībnieks un līdz 08.01.2018. vienīgā amatpersona bija [L].

4. MB Birojs

8 MB Birojs ir 16.03.2010. komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr.40103280326. Tās juridiskā adrese ir Jaunciema 7. šķērslīnija 1C, Rīga, LV - 1023.

9 MB Birojs valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi no 16.03.2010. līdz 15.02.2017. bija [D]. No 01.04.2014. līdz 15.02.2017. MB Birojs 50% dalībnieks bija [D] un 50% [A].

10 Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju MB Birojs likvidēts 14.07.2017.²

5. TOMEGA

11 TOMEGA ir 28.12.2010. komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar vienoto reģ. Nr. 40103361909. Tās juridiskā un faktiskā adrese ir Ķekavas nov., Ķekavas pag., Krustkalni, "Piepilsētas" LV-2111.

12 TOMEGA 22,50% dalībnieki ir [A] un 22,50% [D], savukārt 55% SIA "DLW Latvija" (reģ. Nr.40103181922) (turpmāk – DLW Latvija). DLW Latvija 100% dalībnieks ir Igaunijā reģistrēta komercsabiedrība HG Capital Finance OU, reģ. Nr.12693066.

13 TOMEGA valdes locekļi ar tiesībām pārstāvēt uzņēmumu atsevišķi ir [A] un [D].

14 Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz KL 1. panta 9. punktu, RF Serviss, BTK.LV, MB Birojs un TOMEGA ir uzskatāmi par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem, turklāt tādiem, kas ir konkurenti, savukārt BTK.LV un BRONET atzīstami par vienu tirgus dalībnieku.

15 Atbilstoši KP iegūtajai informācijai, KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes lietas dalībnieku darbībās saskatāmas biroja tehnikas piegādē, apkopē, remonta un izejmateriālu piegādes pakalpojumu nodrošināšanas jomā, piedaloties iepirkumos un cenu aptaujās par biroja tehnikas piegādi, apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi. Tālākās konkrētā tirgus robežas no ģeogrāfiskā un preču aspekta netiek sīkāk noteiktas, un precīza konkrētā tirgus definīcija tiek atstāta atvērta šīs lietas izskatīšanā, jo horizontālo karteļu vienošanos lietās konkrētā tirgus noteikšana ir nepieciešama vienīgi, lai noteiktu, vai tirgus dalībnieki ir savstarpēji uzskatāmi par konkurentiem.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

6. Lietas ierosināšana

16 KP 30.11.2016. saņēma Valsts izglītības un attīstības aģentūras (turpmāk – VIAA) vēstuli³ par iespējamu aizliegtu vienošanos RF Serviss un BTK.LV darbības VIAA organizētajā iepirkumā "Biroja tehnikas apkope" ar identifikācijas Nr. VIAA 2016/31 (turpmāk – VIAA Iepirkums).

¹Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 05.11.2018. izziņas Nr.7-4-13307049. Lietas 6. sējuma 132.-133.lp.

²Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 02.03.2018. izziņas Nr.7-4-12274958. Lietas 5. sējuma 210.lp.

³ 25.11.2016. vēstule Nr.1.-40.3/4861. Lietas 1. sējuma 1.lp.

- 17 KP 08.12.2016. saņēma Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) vēstuli⁴ par iespējamu aizliegtu vienošanos BTK.LV un BRONET darbības Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) organizētajā publiskajā iepirkumā “Multifunkcionālās iekārtas Lexmark MX410de tonera kasetņu drum iegāde”, ar identifikācijas Nr. NVA 2016/16_ESF.
- 18 KP 16.02.2017., pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu, nolēma ierosināt lietu “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “RF Serviss”, SIA “BTK.LV”, SIA “MB Birojs” un SIA “BRONET” darbībās*” Nr. KL\5-3\17\3.
- 19 KP 01.06.2017., pamatojoties uz KL 8. panta pirmās daļas 1. punktu un 22. panta pirmo daļu, nolēma ierosināt lietu “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “TOMEGA” darbībās*”⁵.
- 20 Pamatojoties uz KL 26. panta piekto daļu, KP nolēma apvienot lietu “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “TOMEGA” darbībās*” ar lietu Nr. KL\5-3\17\3 “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “RF Serviss”, SIA “BTK.LV”, SIA “MB Birojs” un SIA “BRONET” darbībās*”, piešķirot apvienotajai lietai numuru KL\5-3\17\3 un nosaukumu “*Par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA “RF Serviss”, SIA “BTK.LV”, SIA “MB Birojs”, SIA “BRONET” un SIA “TOMEGA” darbībās*”⁶ (turpmāk - Lieta).
- 21 Izvērtējot informāciju par BTK.LV un BRONET savstarpējo saistību, t.i., ka BTK.LV un BRONET ir viens tirgus dalībnieks, Lietas izpēte saistībā ar CFLA sniegto informāciju netika turpināta.

7. Veiktās procesuālās darbības

- 22 Lietas izpētes gaitā KP amatpersonas veica KL 9. panta piektās daļas 4. punktā noteiktās procesuālās darbības (turpmāk – Apmeklējums) pie RF Serviss, BTK.LV, MB Birojs, BRONET un TOMEGA.⁷
- 23 Pamatojoties uz KL 9. panta piektās daļas 1. un 2. punktu KP amatpersonas aicināja personas, kuru paskaidrojumiem varētu būt nozīme lietā, ierasties KP paskaidrojumu sniegšanai. Tādējādi KP amatpersonas ieguva papildu paskaidrojumus no BTK.LV pārstāvjiem [L] un [N] un TOMEGA pārstāvjiem [D] un [A].
- 24 Lietas izpētē izmantota arī informācija, kas iegūta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra, interneta vietnēm *firmas.lv*, *iub.gov.lv*, *nic.lv*, *kib.lv*, kā arī no Valsts ieņēmumu dienesta – VID datu noliktavas sistēmas.
- 25 Ievērojot KL 26. panta septītajā daļā noteikto, KP pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 19.10.2018. nosūtīja Lietas dalībniekiem paziņojumu par Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietā Nr. KL\5-3\17\3 esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu (turpmāk – Paziņojums) Nr. 5-3/1033 BTK.LV un BTK.LV maksātnespējas procesa administratori, Nr. 5-3/1034 TOMEGA un Nr. 5-3/1035 RF Serviss. Paziņojumos KP

⁴08.12.2016. vēstule Nr.39-2-40/7404. Lietas 1. sējuma 35.lp.

⁵01.06.2017. KP Padomes sēdes protokola Nr.28 izraksts. Lietas 4. sējuma 28.lp.

⁶01.06.2017. KP Padomes sēdes protokola Nr.28 izraksts. Lietas 4. sējuma 28.lp.

⁷ Pamatojoties uz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 08.03.2017. lēmumu (lieta Nr.3-12/0051/25, 2017.) un KP Izpildinstiitūcijas vadītāja 20.03.2017. pilnvaru Nr.5-19\17 KP amatpersonas minētās procesuālās darbības 23.03.2017. veica RF Serviss juridiskajā un faktiskajā adresē Rīgā, Lienes ielā 18-39/42, SIA “RFA” (vien. reģ. Nr.40103695471) juridiskajā adresē Rīgā, Lienes ielā 18-26, BTK.LV un BRONET juridiskajā un faktiskajā adresē Rīgā, Braslas ielā 29-1, MB Birojs faktiskajā adresē Krustkalnos, “Piepilsētas”, Ķekavas p., Ķekavas n. un TOMEGA (vien. reģ. Nr.40103361909) juridiskajā adresē Krustkalnos, “Piepilsētas”, Ķekavas p., Ķekavas n..

informēja administratīvā procesa dalībniekus par tiesībām iepazīties ar Lietā esošajiem pierādījumiem, izteikt savu viedokli un sniegt papildu informāciju.

- 26 Tiesības iepazīties ar lietas materiāliem neizmantoja neviens no Lietas dalībniekiem.
- 27 KP 08.11.2018. saņēma Lietas dalībnieka RF Serviss rakstveida viedokli. Savukārt 29.10.2018. KP saņēma BTK.LV maksātnespējas procesa administratores Alesjas Avanesovas vēstuli, kurā norādīts, ka 12.10.2018. tiesā ir iesniegts pieteikums par BTK.LV maksātnespējas procesa izbeigšanu un ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 30.10.2018. lēmumu ir izbeigta BTK.LV maksātnespējas procesa lieta.

8. Lietā izmantotie pierādījumi

- 28 Galvenie pierādījumi Lietā, uz kuriem balstīti secinājumi:
- Apmeklējumu laikā iegūtā informācija, t.sk., skype sarakstes, līgumi, paskaidrojumi, kas ietverti protokolos „Par Konkurences likuma 9. panta piektās daļas 4. un 5. punktā paredzēto darbību veikšanu” (turpmāk – Darbību protokols) un Sarunu protokolos;
 - Lietas izpētes laikā identificēto pasūtītāju atbildes uz informācijas pieprasījumiem;
 - KP papildus iegūtā informācija un Lietas dalībnieku, to pārstāvju un ar tiem saistīto personu sniegtie paskaidrojumi, kas ietverti Sarunu protokolos⁸⁹.

IV LIETAS APRAKSTS

9. Lietas izpētes laikā iegūtā informācija, kas liecina par aizliegtu vienošanos iepirkumu procedūrās

- 29 Lietas izpētes ietvaros KP pārbaudīja BTK.LV un TOMEGA darbības trīs iepirkumos:
- Kultūras ministrijas cenu aptaujā par dokumentu smalcinātāja iegādi HSM Securio B24, 1.9x15 mm;
 - SIA “Rīgas satiksme” iepirkumā “*Par elektronisko drukas iekārtu izejmateriālu piegādi*” ar identifikācijas Nr. RS/2014/4;
 - Talsu namsaimnieka cenu aptaujā par tam piederošo HP, Samsung un Xerox printeru apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi, kā arī kancelejas preču piegādi.

9.1. Kultūras ministrijas iepirkumu procedūra (KM Iepirkums)

- 30 Lietas izpētes laikā KP ieguva informāciju elektroniskās skype sarakstes veidā. No šīs sarakstes [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.7], kas notikusi laika posmā no 26.11.2013. līdz 27.11.2013., izriet, ka BTK.LV un TOMEGA starpā notikusi informācijas apmaiņa par piedalīšanās noteikumiem un cenu noteikšanu piedāvājumam. No Kultūras ministrijas (turpmāk – KM) sniegtās informācijas¹⁰ secināms, ka laika posmā, kad notikusi minētā skype sarakste starp BTK.LV un TOMEGA pārstāvjiem, KM pēc telefoniskas cenu noskaidrošanas starp potenciālajiem piegādātājiem 28.11.2013. ir iegādājusies dokumentu smalcinātāju HSM Securio B24, 1.9x15 mm no TOMEGA (turpmāk – KM Iepirkums).
- 31 Skype sarakstē dienu pirms KM Iepirkuma TOMEGA pārstāvis [D] norādīja BTK.LV pārstāvim [N] iekārtas cenu, kura nosūtāma KM. Norādītā cena ir augstāka kā tā, par kuru KM iegādājās iekārtu.
- 32 Vienlaikus KM norāda¹¹, ka laika posmā, kad notikusi iepriekš minētā sarakste, KM ir bijis noslēgts līgums ar TOMEGA par biroja tehnikas apkopes pakalpojumu sniegšanu.

⁸ 26.01.2018. Sarunu protokols ar BTK.LV. Lietas 4. sējuma 111. – 115. lp.

⁹ 29.01.2018. Sarunu protokols ar TOMEGA. Lietas 4. sējuma 116. – 120. lp.

¹⁰ 08.05.2018. vēstule Nr. 4.7-1/931. Lietas 6. sējuma 50. – 51.lp.

¹¹ 24.11.2015. vēstulē Nr.2.5-17/2570. Lietas 4.sējuma 60.lp.

9.2. Rīgas satiksmes iepirkumu procedūra (RS Iepirkums)

- 33 Lietas izpētes laikā KP ieguva informāciju elektroniskās skype sarakstes veidā [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr. 2], atbilstoši kurai BTK.LV un TOMEGA starpā notikusi informācijas apmaiņa par piedalīšanās noteikumiem Rīgas satiksmes (turpmāk – RS) 14.01.2014. izsludinātajā zemsliekšņa iepirkuma procedūrā “*Par elektronisko drukas iekārtu izejmateriālu piegādi*” ar identifikācijas Nr. RS/2014/4 (turpmāk – RS Iepirkums).
- 34 RS Iepirkumā piedāvājumus iesniedza gan BTK.LV (180 139,28 euro bez PVN), gan TOMEGA (155 766,19 euro bez PVN). Atbilstoši RS sniegtajai informācijai¹² par RS Iepirkuma uzvarētāju tika atzīta TOMEGA, ar kuru 24.02.2014. tika noslēgts līgums par elektronisko drukas iekārtu izejmateriālu piegādi.

9.3. Talsu namsaimnieks cenu aptauja (Talsu Iepirkums)

- 35 Lietas izpētes laikā KP ieguva informāciju elektroniskās skype sarakstes veidā un no sarakstē [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr. 2, Sarakste Nr. 8], kas notikusi laika posmā no 17.01.2014. līdz 22.01.2014., minētā izriet, ka BTK.LV un TOMEGA starpā notikusi informācijas apmaiņa par cenu noteikšanu un piedalīšanās noteikumiem Talsu namsaimnieka organizētajā cenu aptaujā par uzņēmumam piederošo HP, Samsung un Xeroc printeru apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi, kā arī kancelejas preču piegādi (turpmāk – Talsu Iepirkums).
- 36 Pirms līguma slēgšanas Talsu namsaimnieks veica cenu aptauju¹³ un toneru/ printeru apkopēm saņēma piedāvājumus, t.sk., no Lietas dalībniekiem – MB Birojs, TOMEGA, BTK.LV. Lietas dalībnieku iesniegto piedāvājumu cenas skatīt Tabulā Nr. 1¹⁴.

Tabula Nr.1

Talsu līguma pretendentu piedāvātās cenas

Nr.p.k.	Pretendents	Kopējā cenu aptaujas cena bez PVN LVL
1	MB Birojs	785,15
2	TOMEGA	752,42
3	BTK.LV	709,75

- 37 Atbilstoši Talsu namsaimnieks sniegtajai informācijai¹⁵ Talsu namsaimnieks, pamatojoties uz iepirkumu komisijas veiktās cenu aptaujas rezultātiem, 19.09.2013. ar BTK.LV noslēdza līgumu par Talsu namsaimniekam piederošo HP, Samsung un Xeroc printeru apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi, kā arī kancelejas preču piegādi ar darbības termiņu līdz 18.09.2014.

¹² RS 04.12.2017. vēstulē Nr.KOR-IZEJ_IPI/2017/26. Lietas 4. sējuma 90.lp.

¹³ Lietas 4. sējuma 42.-43.lp.

¹⁴ Lietas 4. sējuma 42.-43.lp.

¹⁵ 16.11.2017. vēstulē Nr.17/2-5/1747 Lietas 4. sējuma 39.lp.

10. Apmeklējuma laikā iegūtie paskaidrojumi

10.1. [A]¹⁶ un [D]¹⁷ sniegtie paskaidrojumi¹⁸

- 38 Saskaņā ar Apmeklējuma laikā 22.03.2017. sniegtajiem paskaidrojumiem [A] skaidrojis, ka bijis MB Birojs līdzīpašnieks līdz 2017. gada janvārim/februārim, piedalījies tikai dalībnieku sapulcēs, nekādā citā darbībā nav iesaistījies. Par MB Birojs dalību iepirkumos zināja tikai tik daudz, ka MB Birojs prasīja autorizācijas vēstules no TOMEGA, kuras kā TOMEGA pārstāvis vairākkārt arī izsniedzis [D].
- 39 Savukārt [D] skaidrojis, ka sākotnēji bijusi doma, ka TOMEGA nodarbosies ar preču tirdzniecību, savukārt MB Birojs sniegs pakalpojumus. Dzīvē šāds darbu sadalījums nedarbojās. MB Birojs pamatdarbība saistīta ar biroja tehnikas, t.sk., Toshiba apkalpošanu, apkopi. Uzņēmumi RF Serviss un BTK.LV [D] ir zināmi, jo tie arī iepriekš sadarbojušies ar TOMEGA (bijusi sadarbība preču piegādē).

11. Apmeklējuma laikā elektroniskā veidā iegūtā informācija

- 40 Lietas izpētes laikā veikta TOMEGA valdes locekļa [D] datora satura apskate, kā arī izdrukātas skype sarakstes no spoguļkopijas (turpmāk – Spoguļkopija)¹⁹. Lietai izdrukātā veidā pievienotās skype sarakstes veiktas laika periodā no 15.07.2013. līdz 23.07.2013. [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.4²⁰], 21.11.2013. līdz 29.11.2013. [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.1²¹ un Nr.7²²], 05.12.2013. [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.5²³], 17.01.2014. līdz 27.01.2014. [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.2²⁴, Nr.3²⁵ un Nr.8²⁶] un 18.02.2014. [skatīt Pielikumu: Sarakste Nr.6²⁷].

12. Papildu iegūtie paskaidrojumi

12.1. [L] un [N] 26.01.2018. sniegtie papildu paskaidrojumi²⁸

- 41 Skaidrojot BTK.LV sadarbību ar citiem uzņēmumiem un to, kā notiek piedāvājumu sagatavošana iepirkumiem, [L] norādīja, ka apzināti nenotiek norāžu par piedalīšanos/nepiedalīšanos kādos iepirkumu konkursos vai cenu aptaujās sūtīšana citiem uzņēmumiem. Viņš skaidroja, ka *“[t]eorētiski, lasot konkrētus iepirkumu tehniskās specifikācijas “starp rindām” var nolasīt, ka šeit nav vērts piedalīties. No citiem uzņēmumiem arī nesaņemam šāda veida norādes”*. Tāpat [L] norādīja, ka netiek praktizēta piedāvājumu sagatavošana citu uzņēmumu vārdā.
- 42 Skaidrojot BTK.LV sadarbību ar KM, [L] norādīja, ka tādas sadarbības, viņaprāt, nav, pieļaujot, ka varbūt bijis kāds darījums elektronisko iepirkumu sistēmā.

¹⁶ Pārskatīšanas periodā ir TOMEGA īpašnieks un valdes loceklis. No 21.01.2014. 50% MB Birojs īpašnieks.

¹⁷ Pārskatīšanas periodā ir TOMEGA īpašnieks un valdes loceklis. 100% MB birojs īpašnieks līdz 21.01.2014., bet no 21.01.2014. 50% MB Birojs īpašnieks.

¹⁸ 22.03.2017. Sarunu protokols ar [A]. Lietas 3. sējuma 110.-113.lp. un 22.03.2017. Sarunu protokols ar [D]. Lietas 3. sējuma 114.-121.lp

¹⁹ Spoguļkopijas MD5 jaucējsumma: 0b390fd69f2a600efd50e906d4c1b659.

²⁰ Lietas 6. sējuma 53. - 54. lp

²¹ Lietas 6. sējuma 7. lp.

²² Lietas 6. sējuma 7. lp.

²³ Lietas 6. sējuma 55. lp.

²⁴ Lietas 6. sējuma 8. lp.

²⁵ Lietas 6. sējuma 8. lp.

²⁶ Lietas 6. sējuma 8. lp.

²⁷ Lietas 6. sējuma 56. lp.

²⁸ 26.01.2018. Sarunu protokols ar BTK.LV dalībniekiem [N] un [L]. Lietas 4. sējuma 111.-115.lp.

- 43 Paskaidrojumu sniegšanas laikā BTK.LV pārstāvjiem tika uzrādīta 26.11.2013. skype sarakstes starp [D] (TOMEGA) un [N] (BTK.LV) teksts – skype sarakste Nr.1 (Pielikums: Sarakste Nr.1) par KM Iepirkumu .
- 44 Skaidrojot attiecīgo saraksti par KM Iepirkumu, sarakstes dalībnieks [N] norādīja: “*[e]s pat īsti nevaru atbildēt, es īsti neatceros. Ja tā ir skype sarakste, tad tāda tā ir, bet es tiešām neatceros. Varbūt ir bijis kāds konkurss*”. [N] papildus skaidro “*Varbūt tā ir bijusi cenu aptauja. Tas noteikti nav kāds slēgts līgums. Man nav ko piebilst. Sarakste acīmredzot ir bijusi, bet tādu konkrētu gadījumu nevarēšu komentēt. Ilgtermiņa līgums ar Kultūras ministriju nav bijis. Tā varētu būt bijusi cenu aptauja. Kultūras ministrija kā tāda atmiņā vairs nav un komentēt neņemos*”.
- Paskaidrojumu sniegšanas laikā tika uzrādīta arī 20.01.2014. skype sarakste starp [L] un [N] – skype sarakste Nr.2 (Pielikums: Sarakste Nr.2) par RS Iepirkumu.
- 45 Skaidrojot attiecīgo saraksti par RS Iepirkumu, [L] norādīja: “*[p]a lielam ir skaidrs. Tas tirgus, kur mēs esam, ir salīdzinoši mazs. Katrs velk deķīti uz savu pusīti. Visi tirgus dalībnieki ir savā starpā pazīstami – zina viens otru. Ir izsludināts iepirkums. Uzņēmums abonē pakalpojumu, kurā var redzēt, kādi iepirkumi ir izsludināti. Visi, kas to abonē, redz, ka ir izsludināts iepirkums. Tad ir jautājums, vai kāds jau ar šo klientu nestrādā. Tagad šis konkurents ir teicis, ka tas “manējais”, bet nevar zināt, vai viņš neblefo. Tas ir kā pokers*”.
- 46 Skaidrojot iepriekš minēto saraksti, kurā sarakstes dalībnieki [D] un [N] apmainās ar informāciju par RS Iepirkumu, sarakstes dalībnieks [N] norādīja, ka “*[e]s vairs neatceros, bet varētu būt, ka tur bija kādi kartridži. Vairāk vai mazāk tādas sarakstes ir gandrīz par jebkuru konkursu. Mēs visi esam vairāk vai mazāk savstarpēji pazīstami. Sākumā prasījāt par tām tiešajām norādēm. Varbūt viņš blefo, lai mēs nepiedalītos, lai būtu mazāk konkurentu. Katru reizi, kad tiek izsludināts konkurss, tiek meklēta iespēja, kaut kādi cilvēki, lai varētu vairāk uzzināt par šo iepirkumu. Vai kāds kaut ko iesniedz vai neiesniedz, ir jāskatās tajā galā, vai mēs vispār iesniedzām vai neiesniedzām. Tādas sarakstes noteikti ir vēl. Izlasot specifikāciju, es uzreiz varu pateikt, kurš var un kurš nevar piedalīties. Tērēt laiku dokumentu gatavošanai, kur tāpat nevar uzvarēt, nav jēgas. Nevienam nesaka - tu nāc un tu nenāc. Ja tu vari, tu ej un piedalies, ja nevari, tad nepiedalies*”.
- [L], papildinot [N] teikto par piedalīšanās vai nepiedalīšanās iepirkumos noteikšanu citiem uzņēmumiem, paskaidroja: “*[n]evienam no mums nav tādas sviras*”.
- 47 Paskaidrojumu sniegšanas laikā tika uzrādīta 21.01.2014. skype sarakste starp [D] un [N] – skype sarakste Nr.3 (Pielikums: Sarakste Nr.3). Skaidrojot attiecīgo saraksti, kurā sarakstes dalībnieki apmainās ar informāciju par biroja tehnikas apkopi, remontu un piegādi Talsu namsaimniekam, [L] norādīja, ka “*varbūt ir bijis kaut kas par cenām, ko vari viņam iedot*”. [N] norādīja, ka “*[t]as ir mūsu klients. Nekas nopietns. Varbūt cilvēks prasīja cenas. Mēs vairāk nodarbojamies ar uzpildēm un izejmateriāliem, viņi ar to nenodarbojas. Viņu cenas bieži vien dodam mēs.*” [...] “*Te izskatās pēc ironijas. Par Rīgas siltumu es nezinu. Par kādu formu ir runa, es nezinu. Vai esam tur vispār piedalījušies, nepateikšu. Par cenām – tāpat kā mēs no viņiem pērkam, tā viņi no mums pērk. Nav tā, ka tikai viens pārdod, otrs tikai pērk. Tas ir domāts par SIA Tomega, arī citiem, kas tirgū darbojas. Tomega ir vienīgie, kas izplata Toshiba tehniku Latvijā*”.

12.2. [A] un [D] papildu paskaidrojumi 29.01.2018.²⁹

- 48 Sniedzot atbildi uz jautājumu, vai praktizē tāda veida sadarbību, ka uzņēmums TOMEGA kādam citam uzņēmumam sūta norādes par piedalīšanos/ nepiedalīšanos kādos iepirkumu konkursos vai cenu aptaujās, [D] skaidro: “*[š]ad tad ir informācija, ka kāds piedalīsies*

²⁹ 29.01.2018. Sarunu protokols ar Lietas 4. sējuma 116.-120.lp.

- iepirkumos, jo Latvijā tas tirgus ir mazs un konkursos ir dažādi produkti iekšā, un tad, kontaktējoties ar piegādātājiem, ir jau arī skaidrs, par kādu produktu ir runa. To var secināt no apraksta, bet ir skaidrs, ka cenas ir iedotas arī citiem, līdz ar to ir skaidrs, ka piedalīsies arī citi. Reizēm, runājot arī ar mūsu partneriem, šad tad sanāk apmainīties ar šāda veida informāciju. No vieniem mēs kaut ko pērkam, citiem kaut ko pārdodam. Tas notiek vai nu sazvanoties, vai sarakstoties”. Turpinot par sadarbību ar citiem uzņēmumiem un to, kā notiek piedāvājumu sagatavošana iepirkumiem un piedalīšanās tajos, [D] norāda, ka piedāvājumus citiem nesagatavo, norādot, ka “uz konkursiem šad tad gatavojam savu daļu, ja ir, piemēram, lotes. Ja mums partneris ir prasījis, mēs sagatavojam partnerim piedāvājumu savā daļā - kā oficiālais pārstāvis sagatavojam cenu piedāvājumu konkrētajam konkursam”.
- 49 Paskaidrojumu sniegšanas laikā TOMEGA pārstāvjiem tika uzrādīta skype sarakste Nr.1 (Pielikums: Sarakste Nr.1) par KM Iepirkumu, un, skaidrojot attiecīgo saraksti, [A] norāda: “[m]ēs KM veicām apkalpošanu daudzfunkciju iekārtām. Vai tas līgums vēl ir spēkā, es nezinu”. Savukārt sarakstes dalībnieks [D] paskaidroja: “Vai nu tur ir bijis iepirkums par dokumentu smalcinātāju vai to apkalpošanu. Acīmredzot vai nu iepirkumam ir derējis mūsu smalcinātājs, “uztaisīsim jūsu piedāvājumu” domāts, ka tiek sagatavots kā no ražotāja pārstāvja viņu cenu piedāvājums par konkrēto precī. Viņi var iesniegt vai neiesniegt”. [..] “Jāskatās, par ko ir bijis iepirkums, vai tas ir bijis par smalcinātājiem un mēs esam iedevuši savu cenu. Par šo vai par citu cenu. Mēs jau pēc tam nezinām, vai viņi piedalīsies vai nepiedalīsies.” Skaidrojot sarakstē [D] pausto izteikumu “uztaisīsim jūsu piedāvājumu”, [A] norādīja, ka “te ir 101 variants, kā tas varēja būt. Ir grūti saprast, kas ar to domāts”.
- 50 Paskaidrojumu sniegšanas laikā tika uzrādīta skype sarakste Nr.2 (Pielikums: Sarakste Nr.2) par RS Iepirkumu, un, skaidrojot attiecīgo saraksti, sarakstes dalībnieks [D] paskaidroja: “Ap to laiku mēs sākām/ gribējām startēt, lai šo klientu iegūtu. Šad tad tirgū sanāk, ka konkurentus nākas mānīt, ka tas ir mūsu klients. Šī varētu būt viena no reizēm, kad sanāca blefot, ka tas ir mūsu klients, lai izslēgtu konkurentus no apgrozības. To, vai tā darīt, mēs skatāmies pēc konkursa svarīguma. Dažkārt sanāk konkursus izbraukt pa nullēm. Nākas mānīt diemžēl, jā”. [A] papildus norādīja: “[t]as, ka mēs blefojam bieži vien... Visādi ir”.
- 51 Skaidrojot, kā jāsaprot sarakstē par RS Iepirkumu minēto [N] izteikumu “viss kārtībā, [L] nodeva vēju”, [A] paskaidroja: “[..]nesaprotu, kas ar to ir pateikts”. Savukārt sarakstes dalībnieks [D] skaidro: “[v]ai nu tur ir kāds IT speciālists vai cits cilvēks, kas atbildīgs par tehniku. Katrā iestādē ir kāda kontaktpersona. Šobrīd elektroniskā iepirkumu sistēma ir caurspīdīgāka, mums un klientam ir vienkāršāk”.
- 52 Papildus [A] norādīja “[p]ēdējā laikā bieži nākas melot, nemelot. Piemēram, nesen bija saruna ar EIS [elektronisko iepirkumu sistēmas pārstāvjiem]. Viņi prasīja, kāpēc jūs nevarat notirgot savu precī? Citiem ir par 30% zemāka pašizmaksa nekā mums kā autorizētajiem dīleriem. Varbūt ir laiks kaut kā citādi rīkoties. Te notika cīņiņš, blefošana”.
- 53 [D] paskaidroja: “[k]atrā iestādē ir kontaktpersonas. Mēs kontaktējamies ar vienu, cits ar citu. Bet konkursā uzvar tas, kam ir zemāka cena. Uz iekārtu iepirkumiem darbojas tikai cena, bet netiek ņemts saimnieciski izdevīgākais. Tā baigi pateikt, vai šis ir mūsu klients vai nav, mēs uz to brīdi to varam teikt, bet tas viņam neliedz mums viņu atņemt”.
- 54 [D], skaidrojot skype saraksti Nr.3 (Pielikums: Sarakste Nr.3). par Talsu Iepirkumu, norādīja “Talsos nezinu, kas tur ir bijis. Ar BTK.LV sadarbojamies – iepērkam citu brendu (Lexmark, Samsung) tonerus un tintes vai toneru kasešu uzpildes pakalpojumu. Šīs lietas vai nu ir bijušas šajā iepirkumā un mēs esam prasījuši, lai viņi sagatavo cenu piedāvājumu produktiem, ko viņi var mums piedāvāt un piegādāt konkrētajā iepirkumā, lai mēs varam startēt. Ja konkurss ir izsludināts, mēs meklējam, kur ir lētāk. Ir sadarbība ar dažādiem uzņēmumiem”.

V KONKURENCES LIKUMA 11. PANTA PIRMĀS DAĻAS PIEMĒROŠANA

13. Piemērojamās normas

- 55 KL 1. panta 11. punkts nosaka, ka *“vienošanās ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās”*. Saskaņā ar KL 1. panta 6. punktu *„konkurence ir pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū”*.
- 56 KL 11. panta pirmā daļa nosaka, ka: *“ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: [...] 3) tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircēju, piegādātājus vai citus nosacījumus, [...] 5) piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.”*
- 57 Atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr. 798 *“Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 798) 2.9. apakšpunktu, horizontālā karteļa vienošanās ir *„vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, un vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem”*.
- 58 Horizontālā karteļa vienošanās atzīstama par sevišķi smagu KL pārkāpumu.

14. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums judikatūrā

- 59 Atbilstoši KL 2. pantā ietvertajam likuma mērķim katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, sava saimnieciskā darbība jāveido, izmantojot brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences līdzekļus. Tas attiecas arī uz tirgus dalībnieku rīcību, kas katram tirgus dalībniekam tirgū ir jānosaka patstāvīgi³⁰. Šis princips izriet ne tikai no Eiropas Savienības tiesas (līdz 01.10.2009. Eiropas Kopienas tiesas, turpmāk - EST) judikatūras³¹, bet arī no KL 11. panta pirmās daļas. Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem, taču tas ir jā dara neatkarīgi no citiem tirgus dalībniekiem un konkurentiem. Tādējādi ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem.³²
- 60 KL 11. panta pirmajā daļā lietotā termina „vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību, un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences

³⁰ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18. un 24.punkts, 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks, u.c.*, 12.punkts.

³¹ Skatīt EST 16.12.1975. sprieduma apvienotajā lietā Nr.C-114/73 *Suiker Unie u.c.*,173.punktu un AT 29.06.2009. sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18.punkts

³² KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02 – 13 lietā *MN Īpašumi un Info Būve*.

Pieejams: https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/ujSycHnfFM.pdf

- mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu starp konkurentiem.
- 61 Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai vismaz ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, savukārt otrs nav reaģējis noraidoši attiecībā uz šādas informācijas saņemšanu.³³
- 62 Saskaņoto darbību jēdziens līdzās starp attiecīgajiem uzņēmumiem notikušai saskaņošanai ietver no šīs saskaņošanas izrietošu rīcību tirgū un cēloņsakarību starp šiem diviem elementiem. Ja nav pierādījumu par pretējo, kas ir jāiesniedz attiecīgajiem uzņēmumiem, ir jāpieņem, ka uzņēmumi, kas piedalās darbību saskaņošanā un kas turpina darboties tirgū, lai noteiktu savu rīcību šajā tirgū, ņem vērā informāciju, kas iegūta, tiem apmainoties ar to ar saviem konkurentiem³⁴.
- 63 Arī no EST judikatūras, gan no KL 11. panta pirmās daļas 5. punktā lietotā jēdziena „darbības (bezdarbības) noteikumi” izriet, ka netiek prasīta obligāta vienošanās, piemēram, tieši par piedalīšanās vai nepiedalīšanās konkursos noteikumiem. Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieka rīcība ir pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu.³⁵
- 64 Lai konkrēto tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās šādiem nosacījumiem:
- a) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence;
 - b) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli, to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.
- 65 Nav nepieciešams izvērtēt vienošanās faktisko ietekmi uz konkrēto tirgu, ja acīmredzami vienošanās mērķis ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Lietas izpētē ir pietiekami izvērtēt vienošanās mērķi bez īpašas tās seku izvērtēšanas.³⁶

VI TIESISKAIS IZVĒRTĒJUMS LIETĀ UN SECINĀJUMI

- 66 Izvērtējot Lietā iegūto informāciju un uz tās pamata konstatētos faktus, KP konstatē, ka iepriekš minētie no normatīvajiem aktiem izrietošie un pastāvīgajā judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no Lietas dalībnieku – BTK.LV un TOMEGA puses nav ievēroti.
- 67 Lietas izpētes laikā iegūtā informācija ir pietiekama, lai konstatētu, ka minētie Lietas dalībnieki ir veikuši darbības, kuras satur KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, t.i., vienojušies par piedalīšanos vai nepiedalīšanos iepirkumos, kā arī piedalīšanās noteikumiem iepirkumos, kas vērtējama kā karteļa vienošanās, kas KL 11. panta pirmās daļas izpratnē ierobežo konkurenci pēc mērķa. Savukārt Lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma konstatēšanai MB Birojs un RF Serviss darbībās, piedaloties iepirkumos un cenu aptaujās par biroja tehnikas

³³ Pirmās instances tiesas 15.03.2000. spriedums lietā T-25/95, *Cimenteries*, 1852. un 1849.punkts, AA 06.05.2011. spriedums lietā Nr.A43006009, *Elkor Trade (Fosneks)*, 20.punkts, arī AT 04.10.2011. rīcības sēdes lēmums Nr.SKA-798/2011, *RD Elektroniks*, 8.punkts.

³⁴ EST 19.03.2015. spriedums lietā C-286/13 P, *Dole*, 126. un 127.punkts un tajā minētā judikatūra

³⁵ AT 29.06.2009.sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, 18.punkts.

³⁶ Skatīt AT 29.06.2009. spriedumu lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats, u.c.*, 20.punktu.

piegādi, apkopi, remontu un izejmateriālu piegādi, līdz ar to pret šo tirgus dalībnieku lietas izpēte izbeidzama. Tāpat, ievērojot šī lēmuma 17. un 21. rindkopā norādīto, Lietas izpēte izbeidzama par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma konstatēšanu BRONET un BTK.LV darbībās.

- 68 Lietas dalībnieku darbību objektīvais mērķis, saskaņojot dalības noteikumus iepirkumos, t.sk. tādu dalības noteikumu izpaušanu konkurentiem, kas izslēdz vai vismaz būtiski samazina konkurenci iepirkumā, kā arī piedāvājumu sagatavošana konkurentu vietā vai saskaņotu piedāvājumu iesniegšana, bija konkurences kavēšana iepirkumos, radot pasūtītājiem maldīgu priekšstatu par patiesu konkurenci. Ja vienošanās mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, tad nav nepieciešams pierādīt faktiskās sekas, kas iestājas šādas vienošanās rezultātā. Proti, nav nepieciešams pierādīt faktiskās pret konkurenci vērstās sekas, ja tiek pierādīts vienošanās konkurenci ierobežojošais mērķis³⁷.
- 69 Rīcības saskaņošana Lietas dalībnieku starpā notikusi dažādos veidos (kas uzskatāmi redzams arī no Lietā iegūtajām skype sarakstēm vairāku gadu garumā), t.sk., veidojot aizsega piedāvājumus, pieļaujot izvēlēta pretendenta uzvaru, pārējiem pretendentiem iesniedzot neizdevīgākus, saskaņotus piedāvājumus vai arī vispār neiesniedzot savus piedāvājumus. Turpmākajos punktos norādītas no Lietas materiāliem izrietošas Lietas dalībnieku saskaņotās rīcības izpausmes.

15. KM Iepirkums

- 70 Lietā iegūtā informācija apliecina, ka TOMEGA un BTK.LV ir vienojušās par piedalīšanās noteikumiem KM Iepirkumā. To apstiprina gan skype sarakstes Nr.1 un Nr.7, gan arī Lietas dalībnieku paskaidrojumi.
- 71 To, ka skype sarakste Nr.7 ir attiecināma uz KM Iepirkumu, apliecina gan laika periods, gan sarakstes saturs, kas, tostarp, atspoguļo TOMEGA pārstāvja [D] un BTK.LV pārstāvja [N] savstarpējo izpratni par dalības iepirkumā noteikumiem (skatīt 30. rindkopu). No skype sarakstes Nr.7 ir skaidri redzams, ka pārkāpums izpaudies kā piedalīšanās nosacījumu saskaņošana – tiek saskaņots gan konkurentu piedāvājuma saturs [cena], gan arī plānotais uzvarētājs iepirkumā. Skype sarakstē Nr.7 (21.11.2013. saruna) TOMEGA pārstāvis informē BTK.LV pārstāvi, ka pie viņa vērsīsies KM ar aicinājumu piedalīties iepirkumā, kam BTK.LV ir jāpiekrīt, vienlaikus, ņemot vērā, ka šis iepirkums ir rezervēts TOMEGA, vispirms ir plānots BTK.LV uzvarēt, bet pēc uzvaras – atteikties no darījuma slēgšanas, lai darījuma noslēgšana tiek piedāvāta TOMEGA.
- 72 Papildus arī ņemams vērā TOMEGA pārstāvja [D] 26.11.2013. skaidrotais (skype sarakste Nr.1) BTK.LV pārstāvim, ka *“uztaisīsim Jūsējo piedāvājumu”*³⁸, tādējādi norādot uz TOMEGA apsoliījumu sagatavot BTK.LV cenu piedāvājumu par konkrēto preci, kā arī 27.11.2013. saruna (skype sarakste Nr.7), [D] dodot norādījumus *“klau par to ministriju aizsūti viņiem vienkārši atbildi ar tekstu – Varam Jums piedāvāt šādu iekārtu par cenu 471.30 Ls ar PVN”* [N] par darbībām, kā komunicēt ar pasūtītāju, tādējādi faktiski konkurenta vietā lemjot par preces cenu, kas piedāvājama iepirkumā. Skype sarakstē Nr.7 konstatētā konkurentu rīcība vērtējama kā piedalīšanās noteikumu saskaņošana iepirkumā.
- 73 Arī Lietas dalībnieku sniegtie paskaidrojumi apstiprina savstarpējo sadarbību BTK.LV un TOMEGA starpā KM Iepirkumā, kā arī apstiprina saskaņotu rīcību, nosakot piedāvājuma cenu smalcinātāja piegādei.
- 74 Paskaidrojumiem, kur BTK.LV pārstāvis norāda, ka šādu iepirkumu neatceras un skype saraksti par šo iepirkumu komentēt nevar, savukārt TOMEGA pārstāvjiem viedoklis atšķiras, [D] norādot, ka ar lietoto vārdu salikumu *“uztaisīsim Jūsu piedāvājumu”* domāts ražotāja

³⁷ Vispārējās tiesas 06.07.2000. spriedums lietā T-62/98, *Volkswagen AG*, 178.punkts

³⁸ Lietas 4. sējuma 116.-120.lp.

pārstāvja sagatavots piedāvājums par konkrēto preci, vienlaicīgi otram valdes loceklim [L] norādot, ka šādu vārdu salikumam var būt “101 skaidrojums”, KP nepiešķir nozīmi, jo sniegtie skaidrojumi nesniedz objektīvu un viennozīmīgu skaidrojumu par KM Iepirkuma ietvaros notikušo saraksti, turklāt tie nav konsekventi viena tirgus dalībnieka ietvaros, lai tiem būtu piešķirama ticamība.

- 75 Izvērtējot iepriekš minēto, KP secina, ka konstatēto pazīmju kopums, t.i., skype sarakstē Nr. 7 redzamā informācijas apmaiņa starp BTK.LV un TOMEGA par to, kā rīkoties gadījumā, kad tiek saņemts pieprasījums no KM, lai biroja tehnikas piegādi nodrošinātu TOMEGA, ir pietiekams un liecina, ka konkurenti ir vienojušies par konkrētu uzvarētāju, kā rezultātā TOMEGA ir ieguvusi iespēju piegādāt biroja tehniku KM Iepirkumā nevis godīgas konkurences apstākļos piedāvāta izdevīgākā piedāvājuma, bet iepriekš sarunātu piedalīšanās nosacījumu dēļ.

16. RS Iepirkums

- 76 Lietā iegūtā informācija apliecina, ka TOMEGA un BTK.LV ir vienojušās par piedalīšanās noteikumiem RS iepirkumā. To apstiprina skype sarakste Nr.2 un Rīgas satiksmes sniegtā informācija par iepirkumu.
- 77 To, ka skype sarakste Nr.2 ir attiecināma uz RS Iepirkumu, apliecina gan laika periods, gan sarakstes saturs, kas atspoguļo TOMEGA pārstāvja [D] un BTK.LV pārstāvja [N] vienošanos par nosacījumiem dalībai iepirkumā.
- 78 Atbilstoši skype sarakstei Nr. 2 (saistīta ar skype saraksti Nr.8) TOMEGA pārstāvis [D], saņemot BTK.LV pārstāvja [N] atbildi “*Jau straadaajam pie shitaa*” [pie Rīgas satiksmes Iepirkumam sagatavotās informācijas], informē viņu: “*Jums neko nevajadzētu darīt!*”. Tāpat atbilstoši skype sarakstei Nr.2 BTK.LV pārstāvis [N] vaicā TOMEGA pārstāvim [D] “*Tas bija jūsējais!?*” un, saņemot apstiprinošu atbildi, norāda: “*Bet nu ok, ja 100% tas juuseejais tad viss kaartībaa, galvenais lai kaads cits tur nelien!*”. No minētā izriet konkurentu (atbilstoši 34.rindkopā norādītajam, piedāvājumus iesniedza BTK.LV un TOMEGA) vienošanās par piedalīšanās iepirkumā nosacījumiem, kā arī vienošanos par plānoto uzvarētāju iepirkumā.
- 79 Savukārt TOMEGA pārstāvja [D] sniegtais skaidrojums par skype saraksti Nr.2, ka “*[..]ap to laiku mēs sākām/ gribējām startēt, lai šo klientu [Rīgas satiksme] iegūtu. Šad tad tirgū sanāk, ka konkurentus nākas mānīt, ka tas ir mūsu klients. Šī varētu būt viena no reizēm, kad sanāca blefot, ka tas ir mūsu klients, lai izslēgtu konkurentus no apgrozības.*”³⁹ ne vien apstiprina TOMEGA un BTK.LV vienotās izpratnes par konkrētā klienta [pasūtītājs - Rīgas satiksme] sadali saturu, bet arī apliecina, ka minētie tirgus dalībnieki savā komercdarbībā neievēro godīgai konkurencei atbilstošus nosacījumus. Turklāt Lietas dalībnieku lietotais jēdziens “blefošana”, kas tiek saprasta kā cita konkurenta mānīšana par iepirkuma apstākļiem vai pasūtītājiem, ar kuriem Lietas dalībnieks jau iepriekš strādājis, tiek izmantots, lai samazinātu konkurenci un deformē konkurenci.
- 80 Vienlaikus KP nepiešķir ticamību BTK.LV pārstāvja [N] sniegtajam skaidrojumam par skype saraksti Nr.2.“*[..]vairāk vai mazāk tādas sarakstes ir gandrīz par jebkuru konkursu.[..] Tādas sarakstes noteikti ir vēl. Izlasot specifikāciju, es uzreiz varu pateikt, kurš var un kurš nevar piedalīties. Tērēt laiku dokumentu gatavošanai, kur tāpat nevar uzvarēt, nav jēgas.*”[skatīt 46. rindkopu], jo BTK.LV ir piedalījies RS Iepirkumā un saskaņā ar panākto vienošanos ir iesniedzis neizdevīgāku piedāvājumu, ļaujot uzvarēt TOMEGA. Turklāt skaidrojums, ka “*tādas sarakstes ir gandrīz par jebkuru konkursu*” un tālākais skaidrojums, ka “*tādas sarakstes noteikti ir vēl*”, norāda uz konkurentu darbību regularitāti un sistemātiskumu, ko

³⁹ 29.01.2018. Sarunu protokols ar TOMEGA. Lietas 4. sējuma 116. – 120. lp.

- t.sk. apstiprina arī 18. nodaļā norādītā informācija par BTK.LV un TOMEGA sadarbību.
- 81 KP arī norāda, ka nav loģiska izskaidrojuma tam, kāpēc neatkarīgiem tirgus dalībniekiem, kuri konkurē, nepieciešams savstarpēji apmainīties ar informāciju par iepirkumiem, kuros katrs no tirgus dalībniekiem plāno piedalīties un gatavot piedāvājumu. Brīvas un godīgas konkurences apstākļos jebkuru dalības noteikumu apspriešana starp konkurentiem/potenciāliem pretendentiem konkrētā iepirkumā, t.sk., ja tie paredz atturēt konkurentu no dalības iepirkumā, nav pieļaujama. Tādējādi konkurējošu tirgus dalībnieku informācijas apmaiņa par iepirkumu, vienam no sarakstes dalībniekiem apņemoties iepirkumā nepiedalīties, ko šajā gadījumā apliecina skype sarakste Nr.2, liecina par KL 11. panta pirmajā daļā minēto tirgus sadali, kas ir aizliegta.
- 82 Izvērtējot Lietā iegūtos pierādījumus, KP secina, ka RS Iepirkumā TOMEGA un BTK.LV ir vienojušās par piedalīšanās noteikumiem, t.sk., konkrētā klienta [pasūtītājs - Rīgas Satiksme] sadali starp konkurentiem, paredzot konkrētu uzvarētāju. Šī vienošanās tika arī īstenota.

17. Talsu Iepirkums

- 83 Lietā iegūtā informācija apliecina, ka TOMEGA un BTK.LV ir vienojušās par piedalīšanās noteikumiem Talsu Iepirkumā. To apstiprina skype sarakste Nr.3 un Nr.8, kā arī Talsu namsaimnieka sniegtā informācija par iepirkumu.
- 84 To, ka skype sarakste Nr.3 un Nr.8 ir attiecināma uz biroja tehnikas apkopi, remontu un piegādi Talsu namsaimniekam, apliecina gan sarakstes saturs, gan Talsu namsaimnieks sniegtā informācija, kas apstiprina apstākļus, par kuriem sarakstē apspriedušies TOMEGA un BTK.LV pārstāvji.
- 85 No skype sarakstes Nr.8 un Nr.3 izriet, ka TOMEGA pārstāvis [D] un BTK.LV pārstāvis [N] apmainījušies ar informāciju par piedalīšanās nosacījumiem iepirkumā. Proti, pēc tam, kad BTK.LV pārstāvis [N] ir apstiprinājis, ka pasūtītājs [Talsu namsaimnieks] ir BTK.LV klients, tiek apspriestas tālākās darbības, kas veicamas TOMEGA pārstāvim, noformējot aizsega piedāvājumu un tajā iekļaujamo cenu iesniegšanai Talsu namsaimniekam. Turklāt no skype sarakstes Nr.8 (22.01.2014. saruna) izriet, ka BTK.LV ir sagatavojis TOMEGA piedāvājumu un TOMEGA pārstāvis to akceptē norādot, ka sarunā apspriestais piedāvājums ir nosūtīts pasūtītājam [Talsu namsaimnieks].
- 86 BTK.LV pārstāvis [N], skaidrojot skype saraksti Nr.3, norāda “*Tas ir mūsu klients. Nekas nopietns. Varbūt cilvēks [ar to domāts [D]] prasīja cenas. [..]Te izskatās pēc ironijas*” [skatīt 47. rindkopu]. KP uzskata, ka šāds skaidrojums vērtējams kritiski, jo no sarakstes, kas notikusi 22.01.2014. [skatīt skype saraksti Nr.8], redzams, ka BTK.LV pārstāvis [N] nosūtījis TOMEGA pārstāvim [D] dokumentu ar nosaukumu “*Tomegas piedāvajums.doc*”, kas papildināts ar norādi, ka šis TOMEGA piedāvājums sagatavots “*tam namsaimniekam!*” [Talsu namsaimnieks]. Turklāt sarakste tiek turpināta par tālākās rīcības saskaņošanu, TOMEGA pārstāvim [D] jautājot BTK.LV pārstāvim [N] “*ko tālāk?*”, no kā secināms, ka TOMEGA ir izpildījusi BTK.LV norādījumus atbilstoši sarakstei un gaida norādījumus par tālāko rīcību. Tam atrisinājumu sniedz BTK.LV atbilde, atbilstoši kurai tiek dots norādījums TOMEGA pārstāvim saņemto informāciju nosūtīt kā atbildi pasūtītājam [Talsu namsaimniekam] uz cenu piedāvājuma pieprasījumu. TOMEGA pārstāvis ir arī sniedzis atbildi, apstiprinot BTK.LV uzdotā uzdevuma izpildi.
- 87 Skaidrojot skype saraksti Nr.3, TOMEGA pārstāvis [D] norādījis, ka “*šeit noteikti vaicāts par to, ko BTK.LV var mums piedāvāt un piegādāt konkrētajā iepirkumā, ja iepirkums bijis par priekšmetiem, ko BTK.LV parasti nodrošina priekš TOMEGA, jo sadarbība ar BTK.LV parasti izpaužas kā citu brendu vai toneru un tintes vai toneru kasešu uzpildes pakalpojumu iepirkšana*” [skatīt 54. rindkopu].
- 88 KP uzskata, ka šāds skaidrojums nav ticams, jo tas neizriet no skype sarakstes Nr.3 un Nr.8,

to saturu vērtējot kopsakarā. Šo sarunu saturs apstiprina, ka TOMEGA un BTK.LV pārstāvji saskaņo piedalīšanās iepirkumā nosacījumus. KP arī nepiekrīt, ka no skype sarakstes Nr.3 un Nr.8 izriet oficiālā ražotāja pārstāvja un tā izplatītāja atļauta komunikācija par izplatīšanas noteikumiem. Tas neizriet no sarunas satura, konteksta un nosūtītās informācijas (dokumentiem), turklāt KP vērš uzmanību uz TOMEGA un BTK.LV savstarpējo konkurenci Talsu Iepirkumā.

- 89 Izvērtējot Lietā esošos pierādījumus, KP secina, ka BTK.LV un TOMEGA ir saskaņojušas piedalīšanās nosacījumus Talsu Iepirkumā. Šāda informācijas apmaiņa par piedalīšanās vai nepiedalīšanās nosacījumiem ir vērtējama kā KL 11. panta pirmā daļas pārkāpums.

18. Papildu informācija par Lietas dalībnieku savstarpējo saziņu/komunikāciju pārkāpuma periodā

- 90 Lietā iegūtā informācija liecina, ka saskaņotas darbības BTK.LV un TOMEGA starpā notikušas ne tikai šī lēmuma 9. nodaļā uzskaitītajās epizodēs, bet arī citās iepirkumu procedūrās jau no 2013. gada jūlija. BTK.LV un TOMEGA, piesaistot MB Birojs, vairākkārt apzināti, mērķtiecīgi, saskaņoti un sistemātiski ir vienojušās par dalības noteikumiem iepirkumos, kā arī par uzvarētāju tajos. Konkurenti ir saskaņojuši iepirkumu dokumentācijas un viens otram snieguši norādes ne tikai par to sagatavojamās iepirkumu dokumentācijas saturu, t.sk. arī informāciju par piedāvājumu cenām, bet arī sagatavojuši konkurenta piedāvājumus un sagatavoto iepirkuma dokumentāciju nogādājuši viens otram.
- 91 Atbilstoši skype sarakstēm Nr.4, Nr.5 un Nr.6 BTK.LV un TOMEGA ne tikai apmainījušās ar informāciju par savstarpējām darbībām, bet arī par papildu MB Birojs iesaisti aizsega piedāvājumu gatavošanā un iesniegšanā iepirkumos, lai nodrošinātu lielāku šķietamo konkurenci iepirkumos.
- 92 No skype sarakstes Nr.4 fragmentiem izriet, ka BTK.LV pārstāvis piedāvā TOMEGA pārstāvim iesniegt aizsega piedāvājumu kādā no iepirkumiem, kurā plānots uzvarēt BTK.LV, turklāt tiek panākta vienošanās, ka arī MB Birojs piedalīsies, iesniedzot aizsega piedāvājumu. Fragmentā no skype sarakstes Nr.5 redzams, ka TOMEGA pārstāvis ir jau sagatavojis konkurenta BTK.LV dokumentāciju iesniegšanai kādā no iepirkumiem un, to nosūtot, lūdz BTK.LV pievienot vēl pēdējos papildinājumus. Savukārt fragmentā no skype sarakstes Nr.6 TOMEGA pārstāvis nosūta BTK.LV pārstāvim gatavu piedāvājuma saturu un lūdz BTK.LV sagatavot tāda paša satura piedāvājumu uz BTK.LV veidlapas un nosūtīt to atpakaļ TOMEGA pārstāvim. Šāda informācijas apmaiņa apstiprina, ka konkurējoši tirgus dalībnieki neievēro nosacījumus par konkurentu neatkarīgu dalību iepirkumos un kopumā tirgus dalībnieku rīcība ir vērsta uz godīgas konkurences deformēšanu neatkarīgu tirgus dalībnieku starpā (plašāk skatīt Pielikumu: Saraksti Nr.4 (fragmenti), Saraksti Nr.5 (fragmenti) un Saraksti Nr.6).
- 93 Iepriekš minētie sarakstes fragmenti atspoguļo godīgai konkurencei neatbilstošas prakses iedibināšanu, kad konkurenti ne vien vienojas par piedalīšanās nosacījumiem, bet, piesaistot trešo konkurentu, izstrādā sistēmu, kā piedalīties konkursos, izmantojot aizsega piedāvājumus. Skype sarakstēs Nr.4, Nr.5 un Nr.6 redzamā komunikācija skaidri un nepārprotami norāda uz tirgus dalībnieku mērķi, apzināšanos par darbību raksturu un iespējamajām sekām un apstiprina KP secinājumus šī lēmuma 15.-17. nodaļā par BTK.LV un TOMEGA darbībām.

VII ATBILDĪBA

19. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 94 Ņemot vērā Lietas izpētes laikā konstatētos faktus un iegūtos pierādījumus, kuru izvērtējums sniegts šajā lēmumā, secināms, ka SIA "BTK.LV" un SIA "TOMEGA" darbības, piedaloties

- iepirkumu procedūrās, atbilst KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam.
- 95 KL 12. panta pirmā daļa nosaka: „*ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11. panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.
- 96 Lēmuma pieņemšana un pārkāpēju sodīšana nepieciešama, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Turklāt Eiropas Savienības tiesa ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas⁴⁰.
- 97 Lietā konstatētais pārkāpums aptver aizliegtu vienošanos (saskaņotas darbības) starp tirgus dalībniekiem, kas ir konkurenti, un vērtējams kā horizontālā karteļa vienošanās, tādēļ saskaņā ar KL 12. panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram.
- 98 Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP vērtē pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – Noteikumi Nr.796), kas bija spēkā šajā lēmumā konstatētā pārkāpuma izdarīšanas laikā, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmuma satura noteikšanas pamatprincipiem.
- Noteikumu Nr. 796 3. punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju, Lietas dalībnieka TOMEGA neto apgrozījums saskaņā ar peļņas vai zaudējumu aprēķinu 2017. gadā ir EUR 1 478 620.
- 99 Vienlaikus, ievērojot, ka SIA “BTK.LV” ir likvidēta 31.10.2018., KP šai juridiskajai personai par Lietā konstatēto pārkāpumu naudas sodu neuzliek.

20. Pārkāpuma smagums

- 100 Saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 13. punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.
- 101 Saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 14. punktu, nosakot pārkāpuma **smaguma** pakāpi, ņem vērā pārkāpumu **veidu**. Ņemot vērā, ka Lietas dalībnieki ir neatkarīgi tirgus dalībnieki, kuri šīs Lietas ietvaros uzskatāmi arī par konkurentiem, tad šajā lēmumā aprakstītās Lietas dalībnieku darbības vērtējamas kā horizontāla karteļa vienošanās. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskata par sevišķi smagu pārkāpumu. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 18.4. apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā pārskata gada neto apgrozījuma.
- 102 Lai individualizētu nosakāmā naudas soda apmēru par pārkāpuma smagumu, KP ņem vērā pārkāpuma konkrēto izpausmi – aizliegto vienošanos, kuras ietvaros konkurence iepirkumos tika imitēta, tikai vienam no vienošanās dalībniekiem iesniedzot patiesu piedāvājumu, savukārt pārējiem – aizsega piedāvājumus, imitējot konkurenci, kā arī iepirkumu skaitu, kuros Lietas dalībnieki plānoja iesniegt vai iesniedza piedāvājumus, īstenojot vienošanos.
- 103 Tāpat atbilstoši Noteikumu Nr. 796 14. punkta nosacījumiem KP ņem vērā pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. Konstatēto aizliegto darbību rezultātā tika kavēta, ierobežota un

⁴⁰ ES Vispārējās tiesas 08.10.2008. spriedums lietā Nr.T-68/04 *SGL Carbon AG*, 49. punkts

- deformēta konkurence lēmumā norādītajos iepirkumos, maldinot pasūtītājus, jo tie nesaņēma patiesi konkurētspējīgus piedāvājumus. Vienlaikus, ņemot vērā, ka faktiskās sekas Lietā konstatēt nav nepieciešams, KP atbilstoši šim nosacījumam Lietas dalībnieku naudas sodu nepalielina.
- 104 Visbeidzot, ievērojot Noteikumu Nr. 796 14. punkta nosacījumus, ņem vērā katra iesaistītā tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 16. punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators, pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma.
- 105 Izvērtējot lietā iegūto informāciju, KP konstatē, ka objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams konstatēt, kurš lietas dalībnieks bija pārkāpuma iniciators, vienlaikus lietas dalībnieku loma pārkāpumā vērtējama kā aktīva⁴¹, jo minētie tirgus dalībnieki informācijas apmaiņas rezultātā ir iesnieguši piedāvājumus iepirkumos.
- 106 Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtētā pārkāpuma smagumu, TOMEGA, naudas sods par pārkāpuma smagumu nosakāms 2,5% no tirgus dalībnieku iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

21. Pārkāpuma ilgums

- 107 Atbilstoši Noteikumu Nr. 796 19.1., ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, tad saskaņā ar šo noteikumu 18. punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina.
- 108 Nosakot pārkāpuma ilgumu, vērtējams, vai Lietas dalībnieku veiktās aizliegtās darbības konkrētajā iepirkumā uzskatāmas par atsevišķu pārkāpumu vai vienotu pārkāpumu, kuru veido turpināta rīcība. Ņemot vērā Lietā konstatētos apstākļus, KP uzskata, ka Lietas dalībnieku aizliegtās darbības vairāk nekā vienā iepirkumā, pat ja iepirkumi notikuši ar laika distanci, kvalificējamas kā vienots un turpināts pārkāpums. Pārkāpuma vienotais raksturs izriet no aizliegtas vienošanās katra dalībnieka īstenotā mērķa identiskuma (Lietas dalībnieku rīcība vērsta uz vienu ekonomisko mērķi, kas kavē, ierobežo vai deformē konkurenci iepirkumos). Vienota un turpināta pārkāpuma esamību neietekmē par konkrētu periodu atrastie pierādījumi, to daudzums vai kontaktu biežums konkrēta laika periodā, bet gan par visu pārkāpuma laika posmu no pierādījumiem Lietā izrietošais darbību vienotais raksturs, Lietas dalībnieku darbību sistēmiskums ar vienotu pieeju. Tāpat saskaņoto darbību skaitam un intensitātei katrā gadā nav būtiskas nozīmes attiecībā uz pārkāpuma ilgumu, jo šie apstākļi tiek vērtēti, nosakot pārkāpuma smagumu. Līdz ar to nav pamata Lietas dalībnieku turpināto rīcību, ko raksturo viens mērķis, vērtēt kā vairākus atsevišķus pārkāpumus.
- 109 Ņemot vērā šajā lēmumā konstatēto, TOMEGA un BTK.LV pieļautais KL 11. panta pirmās daļas pārkāpums ir uzskatāmas par vienotu pārkāpumu, kuru veido turpināta rīcība. Aktīva rīcība kopumā nepārsniedz vienu gadu. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 19.1. apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, tad atbilstoši šo noteikumu 18. punktā TOMEGA noteikto naudas soda apmēru nepalielina.

22. Atbildību pastiprinošie / mīkstinošie apstākļi

- 110 Izvērtējot Lietas materiālus, nav konstatējami Noteikumu Nr. 796 21. punktā minētie atbildību pastiprinošie un 23. punktā minētie mīkstinošie apstākļi vai arī kādi citi atbildību mīkstinošie apstākļi.

⁴¹ AA 30.06.2015. spriedums lietā Nr.A43014713, *Empower u.c.*, 70.punkts

23. Galīgais naudas sods

- 111 Saskaņā ar Noteikumu Nr. 796 17. punktu kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19. punktu noteikto naudas sodu šādā apmērā:

Galīgā naudas soda aprēķins

Lietas dalībnieks	Neto apgrozījums	Naudas soda apmērs par pārkāpuma smagumu (%)	Naudas soda apmērs par pārkāpuma ilgumu (%)	Naudas soda apmērs par pārkāpuma Smagumu un ilgumu (%)	Naudas soda apmērs, ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu (EUR)
SIA "TOMEGA"	1 478 620	2,5	-	2,5	36 965,50

24. Naudas soda samazinājums saskaņā ar TOMEGA izlīguma piedāvājumu

- 112 KP 13.11.2018. saņēma TOMEGA izlīguma piedāvājumu tiesiskā strīda izbeigšanai Lietā (turpmāk – Izlīguma piedāvājums). TOMEGA ir norādījusi, ka piekrīt 19.10.2018. Paziņojumā Nr.5-3/1034 norādītajiem faktiem, esošajiem pierādījumiem un sniegtajam juridiskajam novērtējumam, un apstiprina savu dalību KL 11. panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumā.
- 113 Izlīguma piedāvājumā TOMEGA arī norādījusi maksimālo naudas soda apmēru, kuru TOMEGA akceptētu un nepārsūdzētu KP pieņemto lēmumu Lietā.
- 114 KP, izvērtējot Izlīguma piedāvājumu, to apstiprina. KP uzskata, ka, slēdzot izlīgumu, tiks sasniegts mērķis – izlīguma rezultātā tiks izbeigts tiesiskais strīds starp KP un TOMEGA. Ņemot vērā minēto, KP samazina TOMEGA aprēķināto naudas sodu EUR 36 965,50 par 10%, galīgo naudas sodu nosakot EUR 33 268,00.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. un 4. punktu, 11. panta pirmo daļu, 12. panta pirmo, trešo un sesto daļu, Administratīvā procesa likuma 8., 13., 14.¹ pantu un 66. panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr. 796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13. pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16., 17. punktu, 18.4. apakšpunktu un 19.1. apakšpunktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "TOMEGA" un SIA "BTK.LV" darbībā.
2. Uzlikt SIA "TOMEGA" naudas sodu 33 268,00 *euro* (trīsdesmit trīs tūkstoši divi simti sešdesmit astoņi *euro* nulle centi) apmērā.
3. Uzlikt par pienākumu SIA "TOMEGA" naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr.90000050138, kontā LV78TRELI1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

4. Izbeigt Lietas izpēti daļā par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "RF Serviss", SIA "MB Birojs" un SIA "Bronet" darbībās.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pielikumā: Skype sarakstes uz 7 lp.

Priekšsēdētāja

S. Ābrama